09/03/2026

9 Μαρτίου: Εορτάζουν οι Άγιοι Τεσσαράκοντα Μάρτυρες

/ Βίοι Αγίων

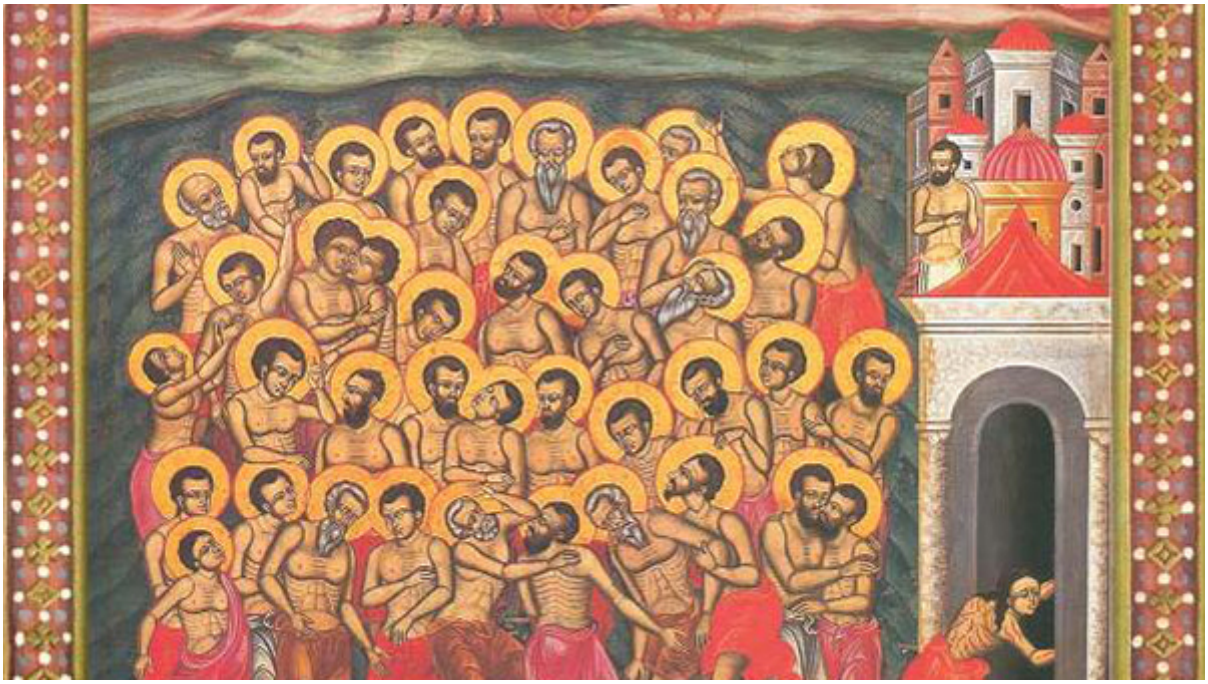

Οι μάρτυρες της Εκκλησίας μας είναι το καύχημά Της, διότι ομολόγησαν την πίστη τους στο Χριστό και την επισφράγισαν με το αίμα τους. Αντάλλαξαν την πρόσκαιρη γήινη ζωή τους με την αιώνια αληθινή ζωή, που δίνει ο ζωοδότης Χριστός.

- *Του Λάμπρου Σκόντζου (Θεολόγος)*

Ανάμεσα σ' αυτούς συγκαταλέγονται και οι Άγιοι Σαράντα Μάρτυρες, οι οποίοι μαρτύρησαν στη Σεβάστεια της Μ. Ασίας στις αρχές του 4ου αιώνα, όταν αυτοκράτορας της Ανατολής ήταν ο ρωμαίος ειδωλολάτρης Λικίνιος (307-324). Ήταν όλοι τους νεαροί έφηβοι στρατιώτες και ανήκαν στο πιο επίλεκτο στρατιωτικό τάγμα της περιοχής.

Οι σκληρότεροι διωγμοί κατά των Χριστιανών, που είχε αρχίσει ο δεισιδαίμων Διοκλητιανός (284-305), συνεχίζονταν και επί Λικινίου. Οι διοικητές των επαρχιών είχαν επιφορτιστεί για την εφαρμογή του διατάγματος, που προέβλεπε την αναγκαστική θυσία στους ειδωλολατρικούς «θεούς» από όλους τους υπηκόους της αυτοκρατορίας, με τη χορήγηση πιστοποιητικού! Όσοι αρνούνταν να θυσιάσουν

οδηγούνταν με τη βία μπροστά στα είδωλα, προκειμένου να εξαναγκαστούν είτε με υποσχέσεις, είτε με βασανιστήρια να προσφέρουν τη θυσία. Όσοι δεν υπέκυπταν στους εκβιασμούς οδηγούνταν σε σκληρές ανακρίσεις και υποβάλλονταν σε φρικτά και απάνθρωπα βασανιστήρια, και αν δεν υπέκυπταν, θανατώνονταν με τους πλέον ειδεχθείς τρόπους. Εδώ αξίζει να διευκρινίσουμε, πως οι θανατώσεις, όσων δεν θυσίαζαν στα είδωλα, δε γινόταν τόσο για λόγους εκδίκησης, αλλά είχαν κυρίως χαρακτήρα τελετουργικό. Θυσιάζονταν στους «θεούς» για να κατευναστεί η μήνη τους, διότι αυτό απαιτούσαν οι σκοταδιστές ιερείς των ειδώλων από τους άρχοντες, ως διερμηνείς δήθεν της θέλησης των «θεών»!

Ο έπαρχος της Σεβάστειας Αγρικόλας, εφαρμόζοντας την αυτοκρατορική διαταγή, καλεί τους άνδρες του στρατεύματος να προσφέρουν την προβλεπόμενη θυσία. Σαράντα από αυτούς αρνήθηκαν, δηλώνοντας Χριστιανοί. Ο Αγρικόλας ακολούθησε και εδώ τη γνωστή τακτική, τάζοντάς τους μεγάλα αξιώματα και τιμές αν προσέφεραν τη θυσία. Τότε εξ' ονόματος όλων ο στρατιώτης Κάνδιδος απάντησε στο φανατικό ειδωλολάτρη έπαρχο: «Ευχαριστούμε για τους επαίνους της ανδρείας μας. Αλλά ο Χριστός, στον όποιο πιστεύουμε, μας διδάσκει ότι στον

καθένα άρχοντα πρέπει να του προσφέρουμε ό, τι του ανήκει. Και γι’ αυτό στο βασιλέα προσφέρουμε τη στρατιωτική υπακοή. Αν, όμως, ενώ ακολουθούμε το Ευαγγέλιο, δεν ζημιώνουμε το κράτος, αλλά μάλλον το ωφελούμε με την υπηρεσία μας, γιατί μας ανακρίνεις για την πίστη πού μορφώνει τέτοιους χαρακτήρες και οδηγεί σε τέτοια έργα;». Ο Αγρικόλας κατάλαβε ότι ήταν ανώφελο να τους παρακαλεί και διέταξε να τους γδύσουν και να τους ρίξουν σε μια παρακείμενη παγωμένη λίμνη. Ήταν χειμώνας και το κρύο δριμύτατο. Πίστευε ότι το φρικτό αυτό μαρτύριο θα τους έκανε να αλλάξουν γνώμη και να θυσιάσουν στους ανύπαρκτους «θεούς» της αυτοκρατορίας.

Οι ηρωικοί Χριστιανοί υπέμειναν με πρωτοφανή καρτερία το μαρτύριο του ψύχους. Τα κορμιά τους είχαν μελανιάσει, έτρεμαν σύγκορμοι και αγκάλιαζε ο ένας τον άλλο για να μετριάσουν το μαρτύριό τους. Ταυτόχρονα έδινε ο ένας κουράγιο και θάρρος στον άλλο με τα εξής λόγια: «Δριμύς ο χειμώνας, αλλά γλυκύς ο παράδεισος. Ας υπομείνουμε και σε μια νύχτα για να κερδίσουμε ολόκληρη την αιωνιότητα».

Οι δήμιοι τους φρουρούσαν να μη διαφύγουν και διασκέδαζαν με το μαρτύριό τους.

Έξω από τη λίμνη βρισκόταν και μια Χριστιανή γυναίκα, η μητέρα του νεαρότερου Μάρτυρα, η οποία τον εμψύχωνε μη δειλιάσει και θυσιάσει στα είδωλα και αρνηθεί το Χριστό. Άπλωνε τα χέρια της προς το γιό της λέγοντας: «Παιδί μου γλυκύτατο, υπόμεινε για λίγο και θα καταστείς τέκνο του Ουράνιου Πατέρα. Μην φοβηθείς τα βασανιστήρια. Ιδού, παρίσταται ως βοηθός σου ο Χριστός. Τίποτε δεν θα είναι από εδώ και πέρα πικρό, τίποτα το επίπονο δεν θα απαντήσεις. Όλα εκείνα παρήλθαν, διότι όλα αυτά τα νίκησες με τη γενναιότητά σου. Χαρά μετά από αυτά, άνεση, ευφροσύνη. Όλα αυτά θα τα γεύεσαι, διότι θα είσαι κοντά στον Χριστό και θα πρεσβεύεις σε Αυτόν και για μένα που σε γέννησα».

Περί το μεσονύκτιο ένας από τους Μάρτυρες δείλιασε και ζήτησε από τους δημίους να τον βγάλουν από τους πάγους της λίμνης και να συμμορφωθεί με το διάταγμα. Τότε συνέβη το απροσδόκητο: κατέβηκαν από τον ουρανό 39 ολοφώτεινα στεφάνια και τέθηκαν στο κεφάλι του καθενός. Βλέποντάς τα ο δήμιος Αγλάϊος ομολόγησε ότι γίνεται Χριστιανός και όρμησε και πήρε τη θέση του δειλιάσαντος στη λίμνη και συμπληρώθηκε ο αριθμός των τεσσαράκοντα μαρτύρων.

Αφού πέρασε η νύχτα, τους έβγαλαν οι τρομεροί δήμιοι μισοπεθαμένους και τους αποτέλειωσαν συντρίβοντάς τους τα μέλη. Κατόπιν τους έριξαν από παρακείμενο γκρεμό σε δύσβατο μέρος, να μη μπορούν οι Χριστιανοί να συλλέξουν τα τίμια λείψανά τους. όμως οι Χριστιανοί με μεγάλες δυσκολίες τα περιμάζεψαν και τα

έθαψαν με μεγάλες τιμές. Το έτος 438 η ευσεβής αυτοκράτειρα Πουλχερία βρήκε, ύστερα από όραμα, τα λείψανά τους στο ναό του αγίου Θύρσου. Τα παρέλαβε και αφού έκτισε περικαλλή ναό έξω από τα τείχη των Τρωαδησίων, τα έκλεισε σε πολύτιμες θήκες και τα τοποθέτησε σ’ αυτόν για την ευλογία των πιστών.

Τα ονόματά τους είναι: Κυρίων, Κάνδιδος (ή Κλαύδιος), Δόμνας, Ευτύχιος (ή Ευτυχής), Σεβηριανός , Κύριλλος, Θεόδουλος, Βιβιανός, Αγγίας, Ησύχιος, Ευνοϊκός, Μελίτων, Ηλιάδης, Αλέξανδρος, Σακέδων (ή Σακέρδων), Ουάλης, Πρίσκος, Χουδίων, Ηράκλειος, Εκδίκιος (ή Ευδίκιος), Ιωάννης, Φιλοκτήμων, Φλάβιος, Ξάνθιος, Ουαλέριος, Νικόλαος, Αθανάσιος, Θεόφιλος, Λυσίμαχος, Γάιος, Κλαύδιος, Σμάραγδος, Σισίνιος, Λεόντιος, Αέτιος, Ακάκιος, Δομετιανός (ή Δομέτιος), Γοργόνιος, Ιουλιανός (ή Ελιανός, ή Ηλιανός), Αγλάϊος ο δήμιος.

Η μνήμη τους εορτάζεται στις 9 Μαρτίου, την ημέρα του μαρτυρίου τους. Αυτοί είναι οι ήρωες της πίστης μας!

Πηγή: pemptousia.gr